

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ
10 дугаар сарын 26
2010 /709/

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН
ХУУЛЬ

506

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭНХИЙЛӨГЧИЙН
ЗАРЛИГ

535

МОНГОЛ УЛСЫН
СГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

537

**Хөдөлмөр эрхлэлтийг
дэмжих тухай**

**Танхимын тэргүүнийг
томилох тухай**

**Журам батлах, төлбөрийн
хэмжээ тогтоох тухай**

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

372.	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай		1506
373.	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль-
хүчингүй болсонд тооцох тухай		1533
374.	Хямын хорт болон аюултай бодисын тухай
хуульд нэмэлт оруулах тухай		1533

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

375.	Зарим Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд
өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 41	1534
376.	Тогтоолын хавсралтад нэмэлт
оруулах тухай	Дугаар 42	1534

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

377.	Танхимын тэргүүнийг томилж тухай	Дугаар 194	1535
378.	Зарим шүүгчийг албан тушаалаас
чөлөөлөх тухай	Дугаар 195	1535
379.	Зарим хүмүүсийг шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн
албан тушаалд томилж тухай	Дугаар 200	1536
380.	Ж.Эрдэнэчимэгийг шүүгчийн албан
тушаалаас чөлөөлөх тухай	Дугаар 201	1536

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

381.	Журам батлах, төлбөрийн хэмжээ
тогтоох тухай	Дугаар 106	1537
382.	"Шинэ бүтээн байгуулалт" хөтөлбөрийн хүрээнд
хот байгуулалт, барилгын салбарт авч хэрэгжүүлэх
зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 149	1540

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 06 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ

/Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны эрх зүйн үндсийг бүрдүүлж, түүний төрөл, хэлбэр, хамрах хүрээ, санхүүжилт, хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын тогтолцоотой холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомж

2.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Хөдөлмөрийн тухай², Нийгмийн даатгалын тухай³, Ажиллах хүч гадаадад гаргах, гадаадаас ажиллах хүч, мэргэжилтэн авах тухай⁴, Нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмжийн тухай⁵, Нийгмийн халамжийн тухай⁶, Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тухай⁷, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

3.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

3.1.1.“ажил хайгч” гэж ажилгүй, ажилтай боловч ажлын нөхцөлөө сайжруулах, нэмэлт орлого олох зорилгоор ажил хайж, хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн биржид бүртгүүлсэн болон хандсан иргэнийг;

¹ Монгол Улсын Үндсэн хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 1992 оны 1 дугаарт нийтлэгдсэн.

² Хөдөлмөрийн тухай хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 1999 оны 25 дугаарт нийтлэгдсэн.

³ Нийгмийн даатгалын тухай хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 1994 оны 8 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁴ Ажиллах хүч гадаадад гаргах, гадаадаас ажиллах хүч, мэргэжилтэн авах тухай хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 2001 оны 17 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁵ Нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмжийн тухай хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 1994 оны 8 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁶ Нийгмийн халамжийн тухай хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 2006 оны 4 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁷ Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тухай хууль-“Төрийн мэдээлэл” эмхтгэлийн 2008 оны 10 дугаарт нийтлэгдсэн.

3.1.2. "ажилгүй иргэн" гэж ажилгүй, ажил хийхэд бэлэн, ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөрийн насны хөдөлмөрийн чадвартай иргэнийг;

3.1.3. "ажилгүй" гэж Төрийн албаны тухай хуульд заасан төрийн улс төрийн болон төрийн жинхэнэ албан тушаалд ажиллаагүй, түүнчлэн Хөдөлмөрийн тухай хуульд заасан хөдөлмөрийн гэрээ, контракт, Иргэний хуулийн⁶ 359 дүгээр зүйлд заасан хөлсөөр ажиллах гэрээ, тэдгээртэй адилтгах гэрээгээр ажил гүйцэтгээгүй, хувиараа ажил, үйлчилгээ эрхлээгүй байхыг;

3.1.4. "ажил хийхэд бэлэн" гэж Хөдөлмөрийн тухай хуульд заасан хөдөлмөрийн гэрээ, контракт, Иргэний хуулийн 359 дүгээр зүйлд заасан хөлсөөр ажиллах гэрээ, тэдгээртэй адилтгах гэрээ байгуулахаас татгалзахгүй байхыг;

3.1.5. "ажил идэвхтэй хайж байгаа" гэж аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн биржид бүртгүүлж ажлын байрны талаар мэдээлэл авах, ажлын зар, цахим хуудсаар ажил олгогчид хандах, нийтийн үйлчилгээний газрын мэдээллийн самбар, хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд зар тавих зэрэг ажил олох оролдлого хийснийг;

3.1.6. "ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн" гэж хөдөлмөрийн гэрээ цуцлах мэдэгдэл авсан, эрүүл мэндийн шалтгаанаар ажлаа өөрчлөх шаардлагатай болсон, эрхэлж байсан хувийн аж ахуй нь эрсдэлд орсны улмаас сэргээх боломжгүй болсон тухайгаа аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн биржид мэдэгдэж, бүртгүүлсэн иргэнийг;

3.1.7. "ажил олоход хүндрэлтэй иргэн" гэж хөдөлмөр эрхлэлтийн нэмэлт үйлчилгээ, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай орхийн хөдөлмөрийн насны хөдөлмөрийн чадвартай иргэн болон Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн 3.1-д заасан иргэн, хорих ангиас суллагдсан болон хөдөлмөрийн насанд хүрээд асрамжийн газраас гарсан иргэн, 6 сараас дээш хугацаагаар ажил олж чадахгүй байгаа иргэнийг;

3.1.8. "хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч" гэж дангаараа болон бусадтай хамтран аж ахуй эрхэлж, татварын албанд бүртгүүлэн бизнесийнхээ үйл ажиллагаанд нөлөөлөх шийдвэрээ хараат бусаар бие даан гаргадаг иргэнийг;

⁶Иргэний хууль - Төрийн мэдээлэл амхтгагийн 2002 оны 7 дугаарт нийтлэгдсэн.

3.1.9."малчин" гэж мал аж ахуй эрхэлж үндсэн орлогоо олдог иргэнийг;

3.1.10."ажилд зуучлах" гэж ажил хайж байгаа иргэнд хүсэл сонирхол, мэргэжил, ур чадварт нь тохирсон ажил олоход, ажил олгогчид эрэлт хэрэгцээнд нь нийцсэн ажилтан олоход туслалцаа үзүүлэх үйлчилгээг;

3.1.11."бизнес инкубацийн үйлчилгээ" гэж хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэхийг хүссэн иргэн, түүнчлэн малчанд мэдээлэл, мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх, аж ахуй эрхлэх ур чадвар эзэмшүүлэх, үйлдвэрлэлийн байр түрээслүүлэх зэргээр дэмжлэг үзүүлж, аж ахуй эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлэхийг.

4 дүгээр зүйл. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны зарчим, төрийн бодлогын чиглэл

4.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд дараах зарчим баримтална:

4.1.1.иргэнийг үндэс, угсаа, хэл, арьсны өнгө, нас, хүйс, эрүүл мэндийн байдал, хөрөнгө чинээ, боловсрол, нийгмийн гарал, байдал, шашин шүтлэг, үзэл бодлоор нь үл ялгаварлах;

4.1.2.хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ адил тэгш, нээлттэй, ил тод байх;

4.1.3.иргэн сайн дурын үндсэн дээр хөдөлмөр эрхлэлтэд хамрагдах;

4.1.4.ажил олоход хүндрэлтэй иргэдийн хөдөлмөрлөх тэгш эрх, адил боломжийг хангах;

4.1.5.нийгмийн түншлэлийг дэмжих;

4.1.6.олон нийтийн оролцонд тулгуурлах.

4.2.Төрөөс хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих талаар дараах бодлогын чиглэлийг баримтална:

4.2.1.хүн амын хөдөлмөр эрхлэх боломж, нөхцөлийг бүрдүүлэх, ажиллах хүчний хөдөлмөр эрхлэлтийн тогтвортой түвшинг хангах;

4.2.2.ажиллах хүчнийг хөрөнгө оруулалт, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэн хөгжүүлэх;

4.2.3.хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэн иргэний мэргэжлийн ур чадварыг тасралтгүй хөгжүүлэх;

4.2.4.хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээлэл, судалгааг хөгжүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээ, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, чанар, үр ашгийг дээшлүүлэх;

4.2.5.ажиллах хүчний дотоодын зах зээлийг эзэмших, гадаадын зах зээлд мэргэшил, чадвар дээшлүүлэх;

5 дугаар зүйл.Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтийг дэмжих

5.1.Төрөөс хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтийг дэмжих талаар дараах арга хэмжээг жил бүр авч хэрэгжүүлнэ:

5.1.1.үндэсний үйлдвэрийн бүтээгдэхүүнийг гадаад зах зээлд гаргах талаар судалгаа хийх, гэрээ, хэлэлцээр байгуулах;

5.1.2.экспортлох зориулалттай үйлдвэрлэл эрхлэх болон ажлын байр олноор нэмэгдүүлэх жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгчид эхний ээлжид зээл олгох, бий болгосон ажлын байрны тоог харгалзан татварын хөнгөлөлт үзүүлэх;

5.1.3.алслагдсан болон эдийн засгийн сул хөгжилтэй бүс нутагт хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих, эсхүл төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд суурилсан зарчмаар хөрөнгө оруулах;

5.1.4.Засгийн газраас тодорхойлсон бусад арга хэмжээ.

5.2.Энэ хуулийн 5.1-д заасан арга хэмжээг улсын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үндсэн чөглээлийн бодлого эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага тодорхойлж, шаардагдах хөрөнгийг санхүүгийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага жил бүрийн улсын төсөвт тусган хэрэгжүүлнэ.

6 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны төрөл, хэлбэр

6.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаа нь дараах төрөлтэй байна:

6.1.1.хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ;

6.1.2.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээ.

6.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээг дараах хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ:

6.2.1.ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах;

6.2.2.ажилд зуучлах;

6.2.3.ажилгүйдлийн тэтгэмж олгох;

6.2.4.нэгдсэн бүртгэл, мэдээллийн үйлчилгээнд хамруулах;

6.2.5.бусад үйлчилгээ.

6.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээг дараах төсөл, хөтөлбөрийн хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ:

6.3.1.хөдөлмөрт бэлтгэх;

6.3.2.хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах;

6.3.3.малчин, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчийг дэмжих, нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнийг дэмжих;

6.3.4.ажил олгогчийг дэмжих;

6.3.5.нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах;

6.3.6.ажил олоход хүндрэлтэй иргэний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих;

6.3.7.хууль тогтоомжид заасан, түүнчлэн Засгийн газрын болон Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн шийдвэрээр годорхойлсон бусад төсөл, хөтөлбөр.

6.4.Ажилгүйдлийн даатгалын тэтгэмж олгох нөхцөл, журмыг Нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмжийн тухай хуулиар зохицуулна.

6.5.Хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ үнэ төлбөргүй байна.

7 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны хамрах хүрээ

7.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд ажил хайгч, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн, ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, малчин, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэн, ажил олгогч энэ хуульд заагдсан дэгу; галчгадгач

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ХОДОЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН НИЙТЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

8 дугаар зүйл. Ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах үйлчилгээ

8.1. Ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах үйлчилгээнд тодорхой ажил, мэргэжил, ажлын байрны талаарх мэдээ, мэдээллийг иргэдэд хүргэх, ажил, мэргэжлээ сонгох болон хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ, арга хэмжээнд хамрагдах нөхцөлийн талаар зөвлөгөө өгөх, хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээллээр хангах үйлчилгээ хамаарна.

8.2. Ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах үйлчилгээг ганцаарчилан болон хэсэг, бүлгээр зохион байгуулна.

8.3. Ерөнхий боловсролын сургуулийн ахлах ангийн сурагчид ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох үйлчилгээг тухайн сургуулийн захиргаатай хамтран тусгайлсан төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулна.

8.4. Хөдөлмөрийн бирж ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгоход ашиглах гарын авлага, түгээмэл мэргэжил бүрээр танилцуулга бэлтгэж, мэдээллийн сан бүрдүүлнэ.

9 дүгээр зүйл. Ажилд зуучлах

9.1. Аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн бирж нь бүртгэсэн ажил хайгч болон ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэнийг ажил олгогчийн эрэлт хэрэгцээг үндэслэн ажилд зуучилна.

9.2. Хөдөлмөрийн хувийн биржийг хөдөлмөрийн төв бирж болон аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын санал, дүгнэлтийг үндэслэн хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага бүртгэж, мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд холбоно.

9.3. Энэ хуулийн 9.1-д заасан үйлчилгээний хүрээнд иргэнийг ажилд зуучлах боломжгүй бол хөдөлмөрийн хувийн бирж уг иргэнийг хөдөлмөр эрхлэлтийн арга хэмжээнд хамруулахаар аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтанд мэдэгдэнэ.

9.4. Энэ хуулийн 9.2-т заасан мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд холбогдсон хөдөлмөрийн хувийн биржид уг нэгдсэн сүлжээнд бүртгэгдсэн ажилхайгчдаас ажилд зуучлуулсан болон оруулсан хүний тоогоор Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас тогтоосон тарифаар тооцож санхүүжилт олгох бөгөөд хөдөлмөрийн хувийн бирж нь ажилд зуучлуулсан иргэнээс шууд ба шууд бус байдлаар үйлчилгээний төлбөр авахыг хориглоно.

9.5. Хөдөлмөрийн хувийн биржийг бүртгэж, санхүүжилт олгох журмыг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ АРГА ХЭМЖЭЭ

10 дугаар зүйл. Хөдөлмөрт бэлтгэх

10.1. Хөдөлмөрт бэлтгэх арга хэмжээ нь ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, сургууль завсардсан, хөдөлмөрийн насанд хүрсэн хүүхдэд хүнтэй харилцах ур чадвар эзэмшүүлэх, хөдөлмөрийн харилцааны мэдлэг олгох, хөдөлмөрийн дэг журам, үйлдвэрлэлийн горимд дасан зохицоход нь туслах зэрэг зайлшгүй хэрэгцээт багц үйлчилгээ, дэмжлэг, туслалцааны хэлбэртэй байна.

10.2. Хөдөлмөрт бэлтгэх арга хэмжээний үйлчилгээ, дэмжлэг, туслалцааг хувийн хэвшлийн болон төрийн бус байгууллагаар гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгүүлж болно.

11 дүгээр зүйл. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах

11.1. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт нь иргэнд үйлдвэрлэл дээрх сургалт, мэргэжлийн болон давтан сургалт, явуулын болон зайны сургалт, шавь сургалтын зэрэг хэлбэрээр богино хугацаанд мэргэжлийн ур чадвар эзэмшүүлэх, хөгжүүлэх зорилготой байна.

11.2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад ажилгүй иргэн, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн, ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, сургууль завсардсан, хөдөлмөрийн насанд хүрсэн хүүхэд хамрагдана.

11.3. Аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага нь эрх бүхий мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэнтэй хамтран хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтыг зохион байгуулна.

11.4. Энэ хуулийн 11.2-т заасан иргэний сургалтын зардлыг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас бүрэн болон хэсэгчлэн санхүүжүүлнэ.

11.5. Энэ хуулийн 11.2-т зааснаас бусад иргэн хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад өөрийн болон аж ахуйн нэгж, байгууллагын зардлаар, Нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмжийн тухай хуульд заасан Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зардлаар хамрагдаж болно.

11.6. Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад хамрагдсан иргэний мэргэжлийн ур чадварыг үнэлэх, шалгах, баталгаажуулах ажлыг энэ хуулийн 29.1-д заасан хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага зохион байгуулах бөгөөд мэргэжлийн ур чадварыг үнэлэх, шалгах, баталгаажуулах журмыг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

11.7. Гадаад улсад хөдөлмөр эрхэлж, тодорхой мэргэжлийн ур чадвар эзэмшсэн иргэний хүсэлт, нотлох баримт бичгийг үндэслэн мэргэжлийн ур чадварыг нь энэ хуулийн 29.1-д заасан хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага үнэлж, баталгаажуулна.

11.8. Ялтан, хугацаат цэргийн алба хаагчид зориулан хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтын төслийг хэрэгжүүлж болно.

12 дугаар зүйл. Малчин, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнийг дэмжих

12.1. Малчин, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнийг дэмжих арга хэмжээ нь иргэний ганцаараа болон бусадтай хамтран аж ахуй эрхлэх санаачилгыг мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгөх, аж ахуй эрхлэлтийн сургалтанд хамруулах, жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг, бизнес инкубацийн үйлчилгээ үзүүлэх зэрэг арга хэрэгслээр дэмжин туслах хэлбэртэй байна.

12.2. Малчин, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнийг дэмжих зориулалттай жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэгийг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас олгох бөгөөд уг сангаас олгох жижиг зээлийг банкаар дамжуулан олгоно.

12.3. Малчин, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид таван сая хүртэл, нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнд арван сая хүртэл төгрөгийн зээлийг 2 жил хүртэл хугацаагаар олгоно.

12.4.Ажил олоход хүндрэлтэй иргэн материал, түүхий эд, үр, бордоо, мал, тэжээвэр амьтан, тоног төхөөрөмж, багаж, хэрэгсэл зэргийг худалдан авахад зориулж хоёр сая хүртэл төгрөгийн зээл авсан бол зээлийн хүүгийн төлбөрийг тухайн банктай байгуулсан гэрээний үндсэн дээр Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас нөхөн төлнө.

12.5.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас энэ хуулийн 12.2-т заасны дагуу олгож байгаа зээлийн хүүгийн хэмжээ нь Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн мөнгөн хөрөнгийг байршуулсан банкны зээлийн хүүгийн доод түвшингээс бага байна.

12.6.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас энэ хуулийн 12.2-т заасны дагуу жижиг зээлийн эрсдэлийн болон баталгааны сан байгуулж болно.

12.7.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгох, эрсдэлийн болон баталгааны сан байгуулах журмыг Засгийн газар батална.

12.8.Бизнес инкубацийн үйлчилгээг дараах хэлбэрээр хэрэгжүүлнэ:

12.8.1.бизнесийн санаа олсон иргэнийг аж ахуй эрхлэх сургалтад хамруулах, төсөл боловсруулахад нь туслах, зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах;

12.8.2.бизнесийн төсөл боловсруулж, шалгарсан иргэнд шаардлагатай тоног төхөөрөмж, үйлдвэрлэлийн байр түрээслүүлэх, тодорхой хугацаагаар түрээсийн хөнгөлөлт үзүүлэх;

12.8.3.бизнесийн мэдээллээр хангах, зөвлөгөө өгөх, түншлэлийн харилцаа холбоо тогтооход дэмжлэг үзүүлэх;

12.8.4.энэ хуулийн 12.3, 12.4-т заасан зээл олгох, хөнгөлөлт үзүүлэх;

12.8.5.бусад.

12.9.Гадаад улсад хөдөлмөр эрхэлж байгаад буцаж ирсэн иргэн ажлын байр бий болговол түүнд бизнес инкубацийн үйлчилгээ үзүүлж, энэ хуулийн 12.3, 12.4-т заасан зээл, хөнгөлөлт үзүүлж болно.

13 дугаар зүйл.Ажил олгогчийг дэмжих

13.1.Ажил олгогчийг дэмжих арга хэмжээ нь ажил олоход хүндрэлтэй иргэний амьлцуулахтай хилбуотгүй гарсан зүрднийг ажил

олгогчид бүрэн болон хэсэгчлэн нөхөн төлөх, ажил олгогчийн бий болгосон ажлын байранд тухайн иргэнийг тогтвортой ажиллахыг урамшуулах зорилго бүхий санхүүгийн дэмжлэгийн хэлбэрээр хэрэгжинэ.

13.2. Ажилгүйдлийн даатгалын сангаас тодорхой нөхцөл, шаардлагыг хангасан ажил олгогчид ажлын байр хадгалах зорилгоор санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ.

13.3. Энэ хуулийн 13.2-т заасан санхүүгийн дэмжлэг олгох нөхцөл, шаардлагыг Нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмжийн тухай хуулиар тогтооно.

13.4. Гэрээний үндсэн дээр бусдаар малаа маллуулж байгаа мал бүхий иргэнийг энэ хуулийн 13.1-д заасан ажил олгогчид хамааруулна.

14 дүгээр зүйл. Нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах

14.1. Нийтийг хамарсан ажлыг ажилгүй иргэн, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн, ажил олоход хүндрэлтэй иргэн болон ажилгүй иргэнийг түр хугацаагаар ажиллуулах, орлого нэмэгдүүлэх төрөл бүрийн арга хэмжээний хэлбэрээр зохион байгуулна.

14.2. Нийтийг хамарсан ажлын хөтөлбөрийг аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага орон нутгийн нөөц бололцоо, эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн боловсруулж, нутгийн захиргааны байгууллага болон аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллагатай хамтран зохион байгуулна.

14.3. Байгалийн гамшиг, давагдашгүй хүчний шалтгаан бусад нөхцөл байдлын улмаас учирсан хор уршгийг арилгах, нөхөн сэргээх зорилгоор аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагаас нийтийг хамарсан ажлын түр хөтөлбөр хэрэгжүүлж болно.

14.4. Нийтийг хамарсан ажлын хөлс, тухайн ажлыг гүйцэтгэхтэй холбоотой хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардлыг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас, бусад зардлыг орон нутгийн төсвөөс болон аж ахуйн нэгж, байгууллага гаргана.

14.5. Нийтийг хамарсан ажлын нэг цагийн хөлс, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зардлын хэмжээг ажлын онцлогийг харгалзан хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тогтооно.

14.6. Нийтийг хамарсан ажлын нэг цагийн хөлс нь хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс багагүй байна.

15 дугаар зүйл. Ажил олоход хүндрэлтэй иргэний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих

15.1. Ажил олоход хүндрэлтэй иргэний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих зорилгоор энэ хуульд зааснаас гадна дараах дэмжлэг үзүүлнэ:

15.1.1. ажил олоход хүндрэлтэй иргэнд хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтад хамрагдах хугацаанд нь хоол, унааны зардлын хөнгөлөлт үзүүлж, уг зардлыг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас санхүүжүүлэх;

15.1.2. хөдөлмөрийн насанд хүрээд асрамжийн газраас гарсан болон хорих ангиас суллагдсан иргэнийг үйлдвэрлэл дээрээ дадлагажуулан үндсэн ажилтнаар нэг жилээс доошгүй хугацаагаар үргэлжлүүлэн ажиллуулж байгаа ажил олгогчид дадлагын хугацааны сургалтын зардлыг нөхөн олгож, нэг жилийн цалин хөлстэй тэнцэх хэмжээний санхүүгийн дэмжлэгийг ажилтан, ажил олгогч тус бүрд нь нэг удаа олгох;

15.1.3. ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, хувиараа болон өрхийн аж ахуйн хэлбэрээр хөдөлмөр эрхлэх бол түүнд Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас нэг сая хүртэл төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг нэг удаа олгох;

15.1.4. хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, 6 сараас дээш хугацаагаар ажилгүй байгаа иргэнийг ажилд авч, 12 сараас доошгүй хугацаагаар ажлын байраар хангасан ажил олгогчид хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 12 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний урамшууллыг нэг удаа олгох;

15.1.5. хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад бүртгэлтэй хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хөдөлмөрийн насанд хүрээд асрамжийн газраас гарсан болон хорих ангиас суллагдсан иргэнийг ажлын байраар хангаж, нийгмийн асуудлыг нь шийдвэрлэх талаар тодорхой санаачилга гаргаж, үр дүнд хүрсэн ажил олгогчийг тусгай болзлын дагуу Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл шалгаруулж, урамшуулах.

15.2. малгүй болон цөөн малтай иргэнийг 12 сараас доошгүй хугацаагаар туслах малчнаар ажиллуулан, мал маллах арга ажиллагаанд сургаж, малжуулсан малчинд тухайн иргэнд төлсөн хөдөлмөрийн хөлсний хэмжээг нь харгалзан Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас нэг сая хүртэл төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг нэг удаа үзүүлж болно.

15.3. Аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн бирж нь ажилд зуучилсан ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, тэднийг дэмжлэг олгох тус тус байгуулж, сургалтад нь оролцож, тэднийг

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН БҮРТГЭЛ, МЭДЭЭЛЭЛ

16 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн тогтолцоо

16.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн тогтолцоо нь хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан, хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл мэдээллийн сүлжээ, түүний программын болон техникийн хангамж, мэдээлэл цуглуулах, түгээх үйлчилгээ, мэдээллийн эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

17 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан

17.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан нь ажиллах хүчний талаарх мэдээ, мэдээлэл, ажлын байрны болон ажил хайгч, ажилгүй иргэн, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн, ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэгч болон уг үйл ажиллагаанд хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай холбогдсон бүртгэл, мэдээллийг агуулна.

18 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээ

18.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээ нь хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах, хадгалах, хамгаалах, түүнээс мэдээлэл түгээх, цахим хуудас, түүнд суурилсан программ болон техник хангамж, мэдээллийн бусад арга хэрэгслээс бүрдэнэ.

19 дүгээр зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан, хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээний үйл ажиллагааг хариуцах байгууллага

19.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, мэдээ, мэдээллийг нэгтгэх, боловсруулах, хадгалах, хамгаалах болон хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээний үйл ажиллагааг мэргэжил, арга зүй, технологийн хувьд хариуцаж, хэвийн ажиллуулах чиг үүргийг энэ хуулийн 29.5-д заасан Хөдөлмөрийн төв бирж хэрэгжүүлнэ.

19.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан, хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээний үйл ажиллагааны

болон аюулгүй байдал, хамгаалалтын журам, стандартыг тогтоох, хяналт тавих, программ болон техник хангамжийг хөгжүүлэх чиг үүргийг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хэрэгжүүлнэ.

20 дугаар зүйл. Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн эх үүсвэр ба бүртгэл

20.1. Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн эх үүсвэр нь иргэн, ажил олгогч, түүнчлэн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэгч болон уг үйл ажиллагаанд хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага байна.

20.2. Ажил олгогч нь ажиллах хүч болон ажлын байрны холбогдолтой мэдээллийг аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн биржид гарган өгөх, эсхүл түүний бүртгэл, мэдээллийн сүлжээнд бүртгүүлж, мэдээллээ байршуулах, мэдээлэлд оруулж байгаа өөрчлөлтийг тухай бүрд нь хийж байх үүрэгтэй бөгөөд ажил олгогч нь нийт ажлын байрныхаа талаарх мэдээллийг оны эхэнд нэг удаа, шинээр бий болсон болон байхгүй болсон ажлын байрны талаарх мэдээллийг улирал тутам, сул чөлөөтэй ажлын байрны талаарх мэдээллийг тухай бүр нь энэ хуулийн 20.7-д заасан маягтын дагуу харьяалах аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтан, хөдөлмөрийн биржид гаргаж өгнө.

20.3. Ажил олгогч энэ хуулийн 20.2-т заасан ажлын байрны талаарх мэдээллээ үнэ төлбөргүй өгнө.

20.4. Иргэн өөрөө интернэтийн орчинд болон хөдөлмөрийн биржид очиж мэдээллийн санд бүртгүүлж, мэдээллээ байршуулах ба хэрэгцээт мэдээллээ олж авч болно.

20.5. Аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага нь хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээг хэрэгжүүлэгч болон уг үйл ажиллагаанд хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын болон ажил олоход хүндрэлтэй иргэний талаарх бүртгэл, мэдээллийг нэгтгэж, хөдөлмөр эрхлэлтийн нэгдсэн бүртгэл, мэдээллийн санд оруулна.

20.6. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага нь улсын бүртгэл, статистик, татвар, нийгмийн даатгал, халамжийн асуудал эрхэлсэн холбогдох байгууллагатай тайлан, мэдээ, мэдээлэл, холбогдох баримт бичгийг харилцан үнэ төлбөргүй солилцоно.

20.7. Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн маягтыг статистикийн төсв байгууллагын дэргэд зөвчлөрснөөр хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ САН

21 дүгээр зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сан

21.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санг байгуулна.

21.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, түүнд хяналт тавих журмыг Засгийн газар тогтооно.

22 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн орлогын эх үүсвэр

22.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сан нь дор дурдсан эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

22.1.1.улсын төсвөөс хуваарилсан хөрөнгө;

22.1.2.орон нутгийн төсвөөс хуваарилсан хөрөнгө;

22.1.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн чөлөөт үлдэгдлийг банкинд хадгалуулсны хүү;

22.1.4.гадаадын иргэнийг гэрээгээр ажиллуулсан ажил олгогчийн төлөх ажлын байрны төлбөр;

22.1.5.гадаад улс, олон улсын байгууллагаас хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих зорилгоор олгосон зээл;

22.1.6.гадаад улс, олон улсын байгууллага, Монгол Улсын болон гадаад улсын аж ахуйн нэгж, байгууллага, төрийн бус байгууллага, иргэдээс Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санд оруулсан хандив, тусламж;

22.1.7.хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу одой хүнийг ажиллуулаагүй аж ахуйн нэгж, байгууллагаас төлөх төлбөр;

22.1.8.бусад эх үүсвэр.

22.2.Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлийн орлого бүрдүүлэх үйл ажиллагааг Нийгмийн даатгалын тухай хуулиар зохицуулна.

23 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн зарцуулалт

23.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгийг дор дурдсан хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд зарцуулна:

23.1.1.ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах;

23.1.2.ажилд зуучлах;

23.1.3.хөдөлмөрт бэлтгэх;

23.1.4.хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах;

23.1.5.ажил олгогчийг дэмжих;

23.1.6.нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах;

23.1.7.малчин, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнийг дэмжих;

23.1.8.ажил олоход хүндрэлтэй иргэний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих;

23.1.9.хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан, хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээг бүрдүүлэх, ажиллуулах, шинэчлэх;

23.1.10.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх ажилтнуудын чадавхийг бэхжүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний болон салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих, хөдөлмөрийн хүрээний суурь зарчим, үндсэн эрхийн хэрэгжилтийг хянах, хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгаа, сурталчилгаа явуулах, гарын авлага, хэвлэмэл материал бэлтгэж хэвлүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны үр дүнд хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ хийлгэх;

23.1.11.хууль тогтоомжид заасан, түүнчлэн Засгийн газрын болон Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн шийдвэрээр тодорхойлсон бусад хөтөлбөр, төслийг санхүүжүүлэх.

23.2.Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэлийн орлогоос төвлөрүүлсэн хөрөнгийг Нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмжийн тухай хуульд заасны дагуу зарцуулна.

23.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгийг хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанаас өөр зориулалтаар зарцуулахыг хориглоно.

24 дүгээр зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн орлого, зарлагын төсөв

24.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санд улсын төсвөөс жил бүр хөрөнгө хуваарилна.

24.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санд улсын төсвөөс жил бүр олгох хөрөнгийн хэмжээ нь төсвийн орлогын 0,3 хувиас доошгүй байна.

24.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санд тухайн жилд улсын төсвөөс олгох хөрөнгийн хэмжээг ажилгүйдлийн түвшин, ажиллах хүчний оролцооны болон хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг харгалзан Засгийн газрын саналыг үндэслэн Улсын Их Хурал батална.

24.4.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн тухайн жилийн төсвийн хуваарийг Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн саналыг харгалзан хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

24.5.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн батлагдсан төсвийг аймаг, нийслэл, дүүрэгт хуваарилахдаа хүн амын тоо, ажиггүйдэл, ядуурлын түвшин, хамрагдах хүний тоо зэргийг үндэслэнэ.

25 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн тайлан, тэнцэл гаргах

25.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн орлого, зарлагын тайланг дор дурдсан хугацаанд гаргаж ирүүлэх:

25.1.1.улирлын тайланг дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад, сумын хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтан аймгийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад дараа улирлын эхний сарын 5-ны өдрийн дотор, аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, Хөдөлмөрийн төв бирж дараа улирлын эхний сарын 15-ны өдрийн дотор хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад;

25.1.2.хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага улирлын нэгдсэн тайланг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор, жилийн эцсийн тайланг дараа оны 2 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл, нийгмийн даатгалын төв байгууллагад.

26 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн санхүүгийн бүртгэл, тайлангийн маягт

26.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн бүртгэл, тайлангийн маягтын загварыг санхүү, төсвийн болон хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран батална.

**ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ
ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ**

**27 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын
тогтолцоо**

27.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын тогтолцоо нь хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний болон аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөл, хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтан, хөдөлмөрийн биржээс бүрдэнэ.

27.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний болон аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөл нь нийгмийн зөвшилцлийн байгууллага байна.

27.3.Хөдөлмөрийн бирж нь хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээний байгууллага байх бөгөөд хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээнд холбогдсон төрийн, төрийн бус болон хувийн хэвшлийн байгууллагаас бүрдэнэ.

**28 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний болон аймаг,
нийслэл, дүүргийн зөвлөл**

28.1.Засгийн газар, ажил олгогч болон ажилтны эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах улсын хэмжээний байгууллагын төлөөлөл бүхий Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний болон аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөлийг байгуулж, ажиллуулна.

28.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний болон аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөлийн энэ хуулийн 28.1-д заасан гурван талын төлөөлөгчдийн тоо адил байна.

28.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн дүрмийг ажил олгогч болон ажилтны эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах улсын хэмжээний байгууллагатай зөвшилцөн Засгийн газар, хөдөлмөр эрхлэлтийн аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөлийн дүрмийг Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл /цаашид "Үндэсний зөвлөл" гэх/ батална.

28.4.Үндэсний зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг талуудын санал болгосноор Ерөнхий сайд 4 жилийн хугацаагаар батлах бөгөөд Үндэсний зөвлөл дараах бүрэлдэхүүнтэй байна:

28.4.1.Засгийн газрыг төлөөлж хөдөлмөрийн, санхүү, төсвийн болон боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас тус бүр нэг хүн;

28.4.2.ажилтны эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах улсын хэмжээний үйлдвэрчний эвлэлийн байгууллагаас гурван хүн;

28.4.3.ажил олгогчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах улсын хэмжээний байгууллагаас гурван хүн.

28.5.Үндэсний зөвлөлийн дарга нь хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн байна.

28.6.Үндэсний зөвлөлийн орлогч даргыг энэ хуулийн 28.1-д заасан гурван тал зөвшилцөж, аль нэг талын төлөөлөгчөөс хуралдаанд оролцсон гишүүдийн дийлэнх олонхийн саналаар батална.

28.7.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний болон аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөлийн гишүүнээр хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын дарга, ажилтныг оруулахыг хориглоно.

28.8.Үндэсний зөвлөл дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

28.8.1.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай, ажиллах хүч гадаадад гаргах, гадаадаас ажиллах хүч, мэргэжилтэн авах тухай хууль тогтоомжийн биелэлтэд хяналт тавих;

28.8.2.төрөөс хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар баримтлах бодлого, стратеги, хөтөлбөрийн талаар санал боловсруулах, хэлэлцэх, энэ хуулийн 6.3.1-6.3.4, 6.3.6-д заасан төсөл, хөтөлбөрийг хэлэлцэн батлах;

28.8.3.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны талаар хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын тайлан, мэдээлэл болон хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны үрдүнд хийсэн хөндлөнгийн байгууллагын хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний тайланг хэлэлцэж санал, дүгнэлт гаргах, шаардлагатай асуудлыг холбогдох байгууллагад оруулж шийдвэрлүүлэх;

28.8.4.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн төсвийг хуваарилах асуудлыг хэлэлцэж, зөвлөмж гаргах, тус сангийн орлого, зарлагын байдалд хяналт тавих;

28.8.5.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хагас болон бүтэн жилийн санхүүгийн тайланг хэлэлцэж санал, дүгнэлт гаргах;

28.8.6.Хөдөлмөр эрхлэлтийн болон ажиллах хүч гадаадад гаргах, гадаадаас ажиллах хүч, мэргэжилтэн авах бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнд хийсэн хяналт, шинжилгээний дүнг хэлэлцэх, түүнд үндэслэн хууль тогтоомж, хөтөлбөрийг боловсронгуй болгох талаар зөвлөмж гаргаж, холбогдох байгууллагад хүргүүлэх;

28.8.7.Гадаадын иргэнийг гэрээгээр ажиллуулсан ажил олгогчийн төлөх ажлын байрны төлбөрийн хэмжээг тогтоох, тухайн жилд авах гадаадын мэргэжилтэй ажилчдын хэрэгцээг тодорхойлох асуудлаар зөвлөмж гаргаж, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх.

28.9.Үндэсний зөвлөлийн гишүүдэд ажлын оролцоог харгалзан улирал тутам урамшуулал олгож болох бөгөөд уг урамшууллын хэмжээг хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага тогтооно.

29 дүгээр зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага

29.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь хөдөлмөр эрхлэлтийн зах зээлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааг зохион байгуулах чиг үүргийг улсын хэмжээнд хариуцсан Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг байна.

29.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын даргыг Төсвийн байгууллагын удирдлага, сөнхүүжилтийн тухай хуулийн 45.1-д заасны дагуу нэр дэвшүүлж, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний саналыг үндэслэн Засгийн газар томилж, чөлөөлнө.

29.3.Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын даргыг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын даргатай, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын даргыг нийслэлийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын даргатай тус тус зөвшилцсөнөөр тухайн шатны Засаг дарга томилж, чөлөөлнө. Хөдөлмөрийн төв биржийн даргыг хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дарга томилж, чөлөөлнө.

29.4.Сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтныг аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын даргатай зөвшилцөн тухайн сум, хорооны Засаг дарга томилж, чөлөөлнө.

29.5.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дэргэд Хөдөлмөрийн төв бирж ажиллана.

29.6.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, Хөдөлмөрийн төв бирж болон аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага нь улсын төсвөөс санхүүжинэ.

29.7.Хөдөлмөрийн төв бирж, аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагын дүрмийг хөдөлмөр эрхлэлтийн төв байгууллагын дарга батална.

29.8.Хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь энэ хуульд зааснаас гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

29.8.1.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааг улсын хэмжээнд зохион байгуулах, хяналт тавих, хэрэгжилтийг тайлагнах;

29.8.2.хөдөлмөр эрхлэлтийн мэдээ, мэдээлэлд дүн шанжилгээ, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлт, төлөв байдлын болон ажиллах хүчний ур чадварын хэрэгцээний судалгааг тодорхой давтамжтайгаар хийх, мэргэшсэн байгууллагаар гэрээгээр гүйцэтгүүлэх, хэтийн тооцооллын загвар боловсруулах, бодлого зохицуулалтын шийдвэрийн талаар санал гаргах, шийдвэрийн төсөл боловсруулах, бүрэн эрхийнхээ хүрээнд шийдвэр гаргах;

29.8.3.хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх, ажиллуулах, шинэчлэх;

29.8.4.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн орлогыг бүрдүүлэх, хөрөнгийн хуваарилалтын төслийг боловсруулах, батлуулах, хөрөнгийг баталсан хуваарийн дагуу зарцуулах, хяналт тавих, тайлагнах;

29.8.5.аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн бирж, гадаадад ажиллах хүч илгээх болон гадаадаас ажиллах хүч авахад зуучлах байгууллагыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах, үйл ажиллагааг нь уялдуулан зохицуулах;

29.8.6.хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

29.9.Аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага энэ хуульд зааснаас гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

29.9.1.энэ хуулийн 22.1.2-т заасан хөрөнгийг аймаг, нийслэл, дүүргийн төсөвт жил бүр тусгуулах талаар санал боловсруулах;

29.9.2.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээний хэрэгжилтийг орон нутгийн хэмжээнд зохион байгуулах, хяналт тавих;

29.9.3.харьяалах нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд нийт ажлын байр, шинээр бий болсон, байхгүй болсон болон сул чөлөөтэй ажлын байрны талаарх мэдээллийг ажил олгогчоос гаргуулан авах;

29.9.4.ажил хайгчийг тохирох ажлын байранд зуучлах;

29.9.5.энэ хуулийн 9.2-т заасан санал, дүгнэлт гаргах, хөдөлмөрийн хувийн биржийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих;

29.9.6.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомжийг байгууллага, иргэнд сурталчлах;

29.9.7.аймаг, нийслэл, дүүргийн хэмжээнд ажил олоход хүндрэлтэй иргэдийн бүртгэл, хөдөлмөр эрхлэлтийн хэрэгцээний судалгаа гаргах, мэдээллийн сан бүрдүүлэх;

29.9.8.ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ үзүүлэх;

29.9.9.хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

29.10.Хөдөлмөрийн төв бирж нь энэ хуульд зааснаас гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

29.10.1.хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийн урт болон богино хугацааны төлөв байдлыг судлах, хэтийн тооцоо боловсруулах;

29.10.2.хөдөлмөрийн зах зээлийн талаарх мэдээллээр иргэн, ажил олгогчийг хангах, ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх, ажилд зуучлах;

29.10.3.хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээ үзүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний талаарх мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, нийтэд үйлчлэх;

29.10.4.энэ хуулийн 9.2-т заасан санал, дүгнэлт гаргах;

29.10.5.хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн сүлжээнд холбогдсон байгууллагыг программ хангамж болон мэргэжил, арга зүй, техникийн удирдлагаар хангаж, мэдээллийн нэгдмэл орчинд үйл ажиллагаа явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх;

29.10.6.хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

29.11.Хөдөлмөрийн бирж нь энэ хуульд зааснаас гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

29.11.1.хөдөлмөрийн зах зээлд оролцогчийг бүртгэх, мэдээллээр хангах, зөвлөгөө өгөх;

29.11.2.ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох;

29.11.3.ажилд зуучлах;

29.11.4.нийт болон сул чөлөөтэй ажлын байр, шинээр бий

болсон, байхгүй болсон ажлын байрны, түүнчлэн ажил хайгч, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэний зэрэг хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийг холбогдох этгээдээс гаргуулан авч хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд оруулах;

29.11.5.хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах;

29.11.6.хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

29.12.Хөдөлмөрийн бирж нь нэг цэгийн үйлчилгээний танхим, техник хэрэгслэлээр хангагдаж, хэрэглэгчид мэдээллийн интернэтийн орчинд ажиллах боломжийг хангасан, зохих мэдлэг, ур чадвар эзэмшсэн үйлчилгээний ажилтантай байх нийтлэг шаардлагыг хангасан байна.

29.13.Сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтан нь энэ хуульд зааснаас гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

29.13.1.нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд ажилгүй иргэн, ажил хайгч, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй болон ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, хөдөлмөр эрхлэлтийн үйл ажиллагаанд хамрагдах иргэн болон үйлчилгээ үзүүлэгч, ажил олгогчийн бүртгэлийг хөтөлж, хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд оруулах;

29.13.2.нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд ажиллах хүчний болон ажлын байрны холбогдолтой мэдээ, мэдээллийг ажил олгогчоос гаргуулан авч, аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, эсхүл хөдөлмөрийн биржид хүргүүлэх;

29.13.3.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээнд хамрагдах иргэний хэрэгцээг тодорхойлох;

29.13.4.хөдөлмөрийн зах зээлийн талаарх мэдээллээр иргэн, ажил олгогчийг хангах, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомжийг сурталчлах;

29.13.5.хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

30 дугаар зүйл.Төрийн захиргааны төв байгууллага, Хурлын болон Засаг даргын бүрэн эрх

30.1.Хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих, ажилгүйдлийг бууруулах, хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээг боловсронгуй болгох, үр дүнг дээшлүүлэх талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

30.1.1.төрийн бодлогын үндэслэл, чиглэлийг боловсруулж, хууль тогтоомж, дүрэм, журам, төсөл хөтөлбөрийн болон

бусад шийдвэрийн төсөлд тусгуулах, шийдвэрлүүлэх, бүрэн эрхийнхээ хүрээнд шийдвэр гаргах;

30.1.2.хууль тогтоомж, дүрэм, журам, төсөл, хөтөлбөрийн болон бусад шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, салбарын хүрээний болон салбар дундын зохицуулалт хийх;

30.1.3.хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээний стандарт, нормативыг боловсруулах, батлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих.

30.1.4.хөдөлмөрийн зах зээлийн төлөв байдалд дүн шинжилгээ хийх, чиг хандлагыг тодорхойлох, богино, дунд хугацааны болон хэтийн зорилтыг боловсруулах;

30.1.5.хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагыг бодлогын удирдамж, мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж, хяналт тавих;

30.1.6.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны эх үүсвэр, төсөв, тусгай зориулалтын сан, төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгийн төлөвлөлт, хуваарилалтыг хийх, зарцуулалтад хяналт тавих, үнэлж дүгнэх;

30.1.7.хөдөлмөрийн салбарын хүний нөөцийг хөгжүүлэх, чадвархижуулах сургалт зохион байгуулах;

30.1.8.хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтын бодлого боловсруулж, хэрэгжилтийг хангах;

30.1.9.Үндэсний зөвлөлийн зөвлөмж, санал, дүгнэлтийг хэлэлцэх, хэрэгжүүлэх талаар холбогдох арга хэмжээ авах, үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлэх;

30.1.10.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас олгосон хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэнээр уг хөрөнгийг нөхөн төлүүлэх, санхүүжилтийг зогсоох, уг асуудлыг эрх бүхий байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх;

30.1.11.ажилгүйдлийн даатгалын тэтгэмжтэй холбогдсон иргэний санал, гомдлыг судалж шийдвэрлэх;

30.1.12.хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудлаар байгууллага, хувь хүний нууцад хамаарахаас бусад шаардлагатай мэдээлэл, тооцоо, судалгааг төрийн болон төрийн бус байгууллага, өмчийн хэлбэр харгалзахгүйгээр аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан тушаалтнаас үнэ төлбөргүй гаргуулан авах;

30.1.13.хууль тогтоомжид заасан бусад эрх.

30.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих талаар аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

30.2.1.энэ хуулийн 22.1.2-т заасан хөрөнгийг аймаг, нийслэл, дүүргийн төсөвт жил бүр тусган батлах;

30.2.2.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих нийтлэг үйлчилгээ, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт тавих, хэрэгжилтийг сайжруулах арга хэмжээ авах;

30.2.3.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих талаар Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан зорилтын хэрэгжилтийн талаар тайлан, мэдээллийг сонсох, энэ хуулийн 30.3-т заасан бүрэн эрхээ хэрэгжүүлээгүй бол Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн⁹ 32.2-т заасан арга хэмжээг авах;

30.2.4.хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.

30.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих талаар аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

30.3.1.энэ хуулийн 22.1.2-т заасан хөрөнгийг аймаг, нийслэл, дүүргийн төсөвт тусгуулах талаар жил бүр санал боловсруулах;

30.3.2.хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлыг уялдуулан зохион байгуулах, хянах;

30.3.3.хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээнд хамрагдах ажил олоход хүндрэлтэй иргэдийн талаарх мэдээлэл, судалгааг гаргаж, хөдөлмөр эрхлэлтийн хэрэгцээг тодорхойлох, хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээнд хамруулах;

30.3.4.хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.

31 дүгээр зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний оролцоо, эрх, үүрэг

31.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд оролцогч иргэн энэ хуульд зааснаас гадна дараах эрх, үүрэгтэй байна:

⁹Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль-Төрийн мэдээлэл" амтлэлийн 2007 оны 2 дугаарт нийтлэгдсэн

31.1.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийн үйл ажиллагаанд хамрагдах хүсэлтээ сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтан, аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн биржид гаргаж бүртгүүлэх, бүртгүүлсний дараа аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, ажилтан, хөдөлмөрийн биржтэй холбогдох журмын дагуу идэвхтэй харилцаж, хамтран ажиллах;

31.1.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас энэ хуульд заасны дагуу олгосон хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулж, үр дүнгийн болон санхүүгийн тайланг сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтан, аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад заасан хугацаанд ирүүлэх;

31.1.3.аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага болон хөдөлмөрийн биржээс санал болгосон ажлын байр, хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ, арга хэмжээнээс сонголт хийх.

31.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд оролцогч аж ахуйн нэгж, байгууллага нь энэ хуульд зааснаас гадна дараах үүрэгтэй байна:

31.2.1.ажил олгогч нь нийт болон сул чөлөөтэй ажлын байр, шинээр бий болсон болон байхгүй болсон ажлын байрны талаарх мэдээллийг энэ хуулийн 20.7-д заасан маягтын дагуу тогтоосон хугацаанд ажиллагчдынхаа үр чадварыг хөгжүүлэх сургалтын хэрэгцээг тухай бүр аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад ирүүлэх;

31.2.2.Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 40.5-д заасан нөхцөлөөр ажилтнуудыг бөөнөөр халах, цомхотгох тохиолдолд энэ тухайгаа харьяалах аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад нэг сараас доошгүй хугацааны өмнө мэдэгдэх;

31.2.3.сул чөлөөтэй ажлын байранд аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, хөдөлмөрийн биржээс санал болгосон иргэнийг ажилд авсан бол шийдвэр гарснаас хойш ажлын 5 өдрийн дотор тухайн байгууллагад эргэж мэдэгдэх;

31.2.4.Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 111 дүгээр зүйлд заасны дагуу хөгжлийн бэрхшээлтэй болон одой хүний хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээнээ тухай тайлан, мэдээг аймаг, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад улирал тутам гаргаж ирүүлэх.

31.2.5.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас олгосон хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулж, үр дүнгийн болон санхүүгийн тайланг сум, хорооны хөдөлмөр эрхлэлтийн ажилтан, аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад тогтоосон хугацаанд ирүүлэх;

31.2.6.хууль тогтоомжид заасан бусад үүрэг.

31.3.Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэн нь аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага болон хөдөлмөрийн биржээс санал болгосон иргэнийг ажлын байрны шаардлагад нийцүүлэн сонгож ажилд авах, хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ, арга хэмжээнд өөрийн сонголтын дагуу оролцох эрхтэй.

31.4.Хөдөлмөрийн насанд хүрээд асрамжийн газраас гарсан болон хорих ангиас суллагдсан иргэний талаарх мэдээллийг холбогдох байгууллагаас тухай бүр харьяалах аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад мэдэгдэж, уг байгууллага иргэний хүсэлтийн дагуу бүртгэж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд хамруулна.

32 дугаар зүйл.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд тавих хяналт

32.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд дараах эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан хяналт тавина:

32.1.1.Улсын Их Хурал, Засгийн газар, бүх шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал болон Засаг дарга эрх хэмжээнийхээ хүрээнд;

32.1.2.мэргэжлийн хяналтыг Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн¹⁰ дагуу мэргэжлийн хяналтын байгууллага.

32.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны үр дүнд хөндлөнгийн байгууллагаар жил бүр хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ хийлгэнэ.

¹⁰Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль-Төрийн мэдээлэл эмтгэлийн 2003 оны 2 дугаарт нийтлэгдсэн.

ДОЛДУГААР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

33 дугаар зүйл.Хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

33.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль тогтоомж зөрчсөн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол гэм буруутай этгээдэд дараах захиргааны шийтгэлийг хөдөлмөрийн улсын байцаагч буюу шүүгч ногдуулна:

33.1.1.энэ хуулийн 4.1.1-д заасныг зөрчсөн албан тушаалтныг 50000-250000 төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 500000-1000000 төгрөгөөр торгох;

33.1.2.энэ хуулийн 9.2, 9.4.-т заасныг зөрчсөн бол хохирлыг нөхөн төлүүлж, гэм буруутай албан тушаалтныг 100000-250000 төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 500000-1000000 төгрөгөөр торгох;

33.1.3.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй, эсхүл хууль бусаар ашигласан бол хохирлыг нөхөн төлүүлж, албан тушаалтныг 500000-1000000 төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 1000000-2500000 төгрөгөөр торгох;

33.1.4.энэ хуулийн 20.2-т заасан үүргийг биелүүлээгүй албан тушаалтныг 250000-500000 төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 1000000-1500000 мянган төгрөгөөр торгох;

33.1.5.энэ хуулийн 31.2.2-д заасан үүргийг биелүүлээгүй албан тушаалтныг 50000-250000 төгрөгөөр, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг 500000-1500000 төгрөгөөр торгох.

34 дүгээр зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

34.1.Энэ хуулийг 2011 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

34.2.Энэ хуулийн 13.2 дахь хэсгийг 2013 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 13-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ ХУУЛЬ
ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. 2001 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдөр баталсан Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд дор дурдсан агуулгатай 6.5, 6.6 дахь хэсэг нэмсүгэй:

"6.5. Энэ хуулийн 6.4-т заасан жагсаалтад орсон тухайн бодисын бүртгэл хөтлөх, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах, устгах, импортлох, экспортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх журмыг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран батална.

6.6. Энэ хуулийн 6.4-т заасан жагсаалтад орсон бодисын ашиглах болон ашиглахыг хориглох салбар, ашиглах хэмжээг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран тогтооно."

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 41

Улаанбаатар
хот

**Зарим Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд
өөрчлөлт оруулах тухай**

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.7 дахь заалт, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3 дахь хэсэг, Улсын Их Хурал дахь Монгол Ардын Намын бүлгийн саналыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас **ТОГТООХ** нь:

1.Улсын Их Хурлын гишүүн Дэндэвийн Тэрбишдагвыг Хууль зүйн байнгын хорооны бүрэлдэхүүнээс чөлөөтж, Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хорооны гишүүнээр баталсугай.

2.Энэ тогтоолыг 2011 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2011 оны 10 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 42

Улаанбаатар
хот

**Тогтоолын хавсралтад нэмэлт
оруулах тухай**

Улсын нөөцийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.2 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас **ТОГТООХ** нь:

1."Стратегийн нөөцийн бараа, материалын нэр, төрөл батлах тухай" Улсын Их Хурлын 2008 оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрийн 30 дугаар тогтоолын хавсралтын "1.Хүноний бараа" гэсэн хэсэгт "Цэвэр ус" гэсэн 5 дахь заалт, "5.Хүний эм, багаж хэрэгсэл" гэсэн хэсэгт "Цус, цусан бүтээгдэхүүн" гэсэн 17 дахь заалт тус тус нэмсүгэй.

2.Шинээр нэмэгдсэн стратегийн нөөцийн бараа, материалын байршил, тоо хэмжээг тогтоохыг Монгол Улсын Засгийн газар /С.Батболд/-т даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ2011 оны 10 дугаар
сарын 04-ний өдөр

Дугаар 194

Улаанбаатар
хот**Танхимын тэргүүнийг томилох тухай**

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүхийн тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.7 дахь хэсэг, Улсын дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн саналыг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

1.Батсүрэнгийн Ундрахыг Улсын дээд шүүхийн Иргэний хэргийн танхимын тэргүүнээр томилсугай.

2.Бүрэн эрхийн хугацаа дууссан тул Цэндийн Амарсайханыг Улсын дээд шүүхийн Иргэний хэргийн танхимын тэргүүнээс чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ****Ц.ЭЛБЭГДОРЖ****МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ**2011 оны 10 дугаар
сарын 05-ны өдөр

Дугаар 195

Улаанбаатар
хот**Зарим шүүгчийг албан тушаалаас чөлөөлөх тухай**

"Шүүхийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 58 дугаар зүйлийн 58.1.1, 58.1.4 дэх хэсэгт заасныг тус тус баримтлан, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн саналыг үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Өөрөө хүсэлт гаргасан Цэвэгдоржийн Баасанбаярыг Хөвсгөл аймаг дахь сум дундын шүүхийн шүүгчийн, тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрсэн Хайдавын Алтанцэцэгийг Сонгинохайрхан дүүргийн шүүхийн шүүгчийн, Цэдэвийн Туяаг Багануур дүүргийн шүүхийн шүүгчийн, Сайдын Өнөрийг Налайх дүүргийн шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас тус тус чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ****Ц.ЭЛБЭГДОРЖ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 10 дугаар
сарын 12-ны өдөр

Дугаар 200

Улаанбаатар
хот

**Зарим хүмүүсийг шүүгч, Ерөнхий шүүгчийн
албан тушаалд томилох тухай**

"Шүүхийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.1, 32.4 дэх хэсэгт тус тус заасныг баримтлан, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн саналыг үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Солтанмуратын Өмирбекийг Баян-Өлгийн аймгийн шүүхийн шүүгчийн, Жамсранжавын Эрдэнэчимэгийг Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн шүүхийн шүүгчийн, Равданжамцан Уранчимэгийг Өмнөговь аймаг дахь сум дундын шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн, Түмэндэмбэрэлийн Хүрэлбаатарыг Хөвсгөл аймаг дахь сум дундын шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд тус тус томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2011 оны 10 дугаар
сарын 12-ны өдөр

Дугаар 201

Улаанбаатар
хот

**Ж.Эрдэнэчимэгийг шүүгчийн
албан тушаалаас чөлөөлөх тухай**

"Шүүхийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 58 дугаар зүйлийн 58.1.2 дахь хэсэгт заасныг баримтлан, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн саналыг үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Төрийн өөр ажил, албан тушаалд томилогдсон Жамсранжавын Эрдэнэчимэгийг Төв аймгийн Захиргааны хэргийн шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2011 оны 4 дүгээр
сарын 6-ны өдөр

Дугаар 106

Улаанбаатар
хот

**Журам батлах,
төлбөрийн хэмжээ тогтоох тухай**

Авто замын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас **ТОГТООХ** нь:

1. "Олон улсын болон улсын чанартай авто зам, замын байгууламжаар зорчиж байгаа тээврийн хэрэгслээс зам ашигласны төлбөр авах журам"-ыг 1 дүгээр хавсралт, Олон улсын болон улсын чанартай авто зам, замын байгууламжаар зорчиж байгаа тээврийн хэрэгслээс авах авто зам ашигласны төлбөрийн хэмжээг 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Орон нутгийн чанартай авто зам болон аж ахуйн нэгж, байгууллагын дотоодын авто зам, замын байгууламж, талбайгаар зорчиж байгаа тээврийн хэрэгслээс зам ашигласны төлбөр авах цэгийн байрлал, төлбөрийн хэмжээг тогтоохдоо авто замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцсөний үндсэн дээр тогтоож, хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж ажиллахыг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

3. Авто замаас төлбөр авч байгаа бүх шийдвэрийг энэхүү тогтоол болон холбогдох хуульд нийцүүлэн шинэчлэхийг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга болон аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх баригчдад даалгасугай.

4. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Журам батлах, төлбөрийн хэмжээг тогтоох тухай" Засгийн газрын 2002 оны 9 дүгээр сарын 4-ний өдрийн 177 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**ЗАМ, ТЭЭВЭР, БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД**

Х.БАТТУЛГА

Засгийн газрын 2011 оны 106 дугаар
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

ОЛОН УЛСЫН БОЛОН УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМ, ЗАМЫН БАЙГУУЛАМЖААР ЗОРЧИЖ БАЙГАА ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛЭЭС ЗАМ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨР АВАХ ЖУРАМ

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1. Авто замын тухай хуулийн 5.1.3-т заасны дагуу авто замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан олон улсын болон улсын чанартай авто зам, замын байгууламжаар зорчиж байгаа тээврийн хэрэгслээс өмчийн хэлбэр, харьяаллыг үл харгалзан зам ашигласны төлбөр (цаашид "төлбөр" гэх) авахад үүсэх харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2. Олон улсын болон улсын чанартай авто замын сүлжээн дэх төлбөртэй авто зам (замын чиглэл, урт), замын байгууламжийн жэгсаалтыг авто замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

Хоёр.Төлбөр хураах зарчим

2.1. Төлбөртэй авто зам, замын байгууламжаар зорчиж байгаа тээврийн хэрэгслээс авах төлбөрийг Авто замын санд төвлөрүүлэх үйл ажиллагааг авто замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага замын засвар арчлалт хариуцсан байгууллагатай хамтран зохион байгуулна.

2.2. Төлбөр хураах цэгийг төлбөртэй авто зам, замын байгууламжийн орох болон гарах хэсгүүдэд байрлуулна.

2.3. Төлбөртэй авто замын орох хэсгийн төлбөр хураах цэгт тээврийн хэрэгслээс төлбөр хураан авч тасалбар олгож, гарах хэсгийн цэгт тасалбарыг шалгана. Хэрэв тасалбарыг үрэгдүүлсэн, эсхүл орох хэсгийн төлбөр хураах цэгээр дайраагүй тохиолдолд төлбөрийг гарах хэсгийн төлбөр хураах цэгт хураана.

2.4. Төлбөрийн хэмжээг авто замын төрөл, тээврийн хэрэгслийн ангилал, даацыг харгалзан инфляцийн түвшинтэй уялдуулан Засгийн газраас тогтоож байна.

2.5. Төлбөр хураахдаа тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнд саад учруулахгүй байхаар тусгай зураг, зохих стандартын дагуу зохион бүтээгдэнэ.

Гурав. Бусад

3.1. Төлбөр хураах цэг нь шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан байна.

3.2. Төлбөртэй авто зам, замын байгууламжийг авто замын сүлжээний зурагт тэмдэглэж, нийтэд мэдээлсэн байна.

3.3. Дуут болон гэрлэн дохио ажиллуулан албан үүргээ гүйцэтгэж яваа эмнэлгийн түргэн тусламж, цагдаа, гал унтраах байгууллагын тээврийн хэрэгслээс төлбөр авахгүй.

3.4. Тогтоосон чиглэлд байнгын үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага нь авто замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагатай гэрээ байгуулан авто зам ашигласны төлбөрийг урьдчилан төлсөн тохиолдолд тэдгээрт 20 хүртэл хувийн хөнгөлөлт үзүүлж болно.

3.5. Тогтоосон хэмжээнээс хэтэрсэн даац, овор хэмжээтэй тээврийн хэрэгслийг тухайн чиглэлийн авто замаар нэвтрүүлэх боломжтой гэж үзвэл авто замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаас тусгайлан авсан зөвшөөрөл, тогтоосон маршрутын дагуу нэвтрүүлнэ. Ийнхүү нэвтрүүлэхдээ төлбөрийн хэмжээг хэтэрсэн овор, даацын хэмжээгээр нэмэгдүүлж авна.

Засгийн газрын 2011 оны 106 дугаар
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

**ОЛОН УЛСЫН БОЛОН УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМ, ЗАМЫН
БАЙГУУЛАМЖААР ЗОРЧИЖ БАЙГАА ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛЭЭС
АВАХ АВТО ЗАМ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ХЭМЖЭЭ**

(төгрөг)

Замын төрөл	Тээврийн хэрэгслийн ангилал						
	Хөнгөн тэрэг (3,5 тн-оос бага жинтэй бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл)	Зорчигч тээвэр (суудал тоо)			Ачаа тээвэр (даац, тонн)		
		12 хүртэлх хүний суудалтай	12-24 хүртэлх хүний суудалтай	24-иэс дахь хүний суудалтай	Хоёр голтой авто тээврийн хэрэгсэлд (3,5 тн хүртэл)	Хоёр голтой авто тээврийн хэрэгсэлд (3,5-18 тн хүртэл)	Гураван голтой тээврийн хэрэгсэлд (18-24 тн хүртэл)
							Механик

Гийслэлийг аймгийн төвүүдтэй холбосон авто замын чиглэлд авах талбарийн хэмжээ	500	800	1000	1500	1000	2000	3000	5000	5000
Аймгийн төвүүдийг улсын хотийн гарцтай холбосон авто замын чиглэлд авах талбарийн хэмжээ	500	1000	2000	3000	3000	3000	5000	10000	10000

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2011 оны 5 дугаар
сарын 3-ны өдөр

Дугаар 149

Улаанбаатар
хот

**“Шинэ бүтээн байгуулалт” хөтөлбөрийн хүрээнд
хот байгуулалт, барилгын салбарт авч хэрэгжүүлэх
зарим арга хэмжээний тухай**

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 34.1.6, 34.4-т заасныг үндэслэн Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Шууд гэрээ байгуулан гүйцэтгэх дулаан хангамжийн түгээх шугам сүлжээний угсралтын ажлын жагсаалтыг 1 дүгээр, цахилгаан, дулааны эх үүсвэр, дамжуулах сүлжээний барилга байгууламжийн ажлын жагсаалтыг 2 дугаар, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд заасны дагуу тендер зарлан, сонгон шалгаруулалтаар гүйцэтгэх цэвэр, бохир усны шугам сүлжээний барилга байгууламжийн угсралтын ажлын жагсаалтыг 3 дугаар, Буянт-Ухаа хорооллын 1 дүгээр хэсэг, Яармаг, Шинэ Яармагт баригдах орон сууцны жагсаалтыг 4 дүгээр хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Энэхүү тогтоолын 1, 3 дугаар хавсралтад заасан ажлыг тухайн орон нутгийн Засаг даргатай хамтран зохион байгуулахыг Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Х.Баттулгад, 2 дугаар хавсралтад заасан

ажлыг зохион байгуулахыг Эрдэс баялаг, эрчим хүчний сайд Д.Зоригтод, 4 дүгээр хавсралтад заасан Хөгжлийн банкны эх үүсвэрийн 141.2 (нэг зуун дөчин нэгэн тэрбум хоёр зуун сая) тэрбум төгрөгийн хөрөнгөөр орон сууц барих, урт хугацаат зээл олгох ажлыг эхлүүлэхийг Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Х.Баттулгад тус тус даалгасугай.

3. Энэхүү тогтоолын хавсралтад заасан төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах санхүүжилтийн эх үүсвэрийг Монгол Улсын Засгийн газрын баталгаа гаргасан Хөгжлийн банкны үнэт цааснаас гаргаж санхүүжүүлэхийг Хөгжлийн банкны Төлөөлөн удирдах зөвлөл (Ч.Хашчулуун)-д зөвшөөрсүгэй.

4. Энэхүү тогтоолын 1, 2, 3 дугаар хавсралтад заасан төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх Хөгжлийн банкны эх үүсвэрийн зээл болон зээлийн хүүг жил бүрийн улсын төсөвт тусгахыг Сангийн сайд С.Баярцогтод үүрэг болгосугай.

5. Барилга байгууламжийн ажилд технологийн хяналтыг тогтмол хийж, норм, стандартын шаардлагыг хангуулах талаар тодорхой арга хэмжээ авч ажиллахыг Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын дарга Р.Содхүүд үүрэг болгосугай.

6. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан Засгийн газрын 2010 оны 198 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жэгсаалт"-ын 2, 6, 8, 15, 16, 18 дахь заалтад "Цахилгаан, дулаан, усан хангамж, зам зэрэг инженерийн дэд бүтцийн" гэснийг "авто замын" гэж өөрчилж, 99 дэх заалтаас "Сонгино дэд станц, ЦДАШ", "Баянгол дэд станц, Сонгино-Шинэ Яармаг ЦДАШ" гэснийг тус тус хассугай.

7. Энэхүү тогтоолын хэрэгжилтэд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Орон сууцжуулах ажлыг эрчимжүүлэх Үндэсний хороо (М.Энхболд)-нд даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**МОНГОЛ УЛСЫН
ШАДАР САЙД**

М.ЭНХБОЛД

**ЗАМ, ТЭЭВЭР, БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД**

Х.БАТТУЛГА

**ЭРДЭС БАЯЛАГ,
ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД**

Д.ЗОРИГТ

Засгийн газрын 2011 оны 149 дүгээр
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

**ШУУД ГЭРЭЭ БАЙГУУЛАН ГҮЙЦЭТГЭХ ДУЛААН
ХАНГАМЖИЙН ТҮГЭЭХ ШУГАМ СҮЛЖЭЭНИЙ
УГСРАЛТЫН АЖИЛ**

№	Гүйцэтгэх ажлын нэр	Барилга угсралтын ажлын нийт жэшиг үнэ (тэрбум.төг)	Үүнээс	
			2011 онд санхүүжүүлэх (тэрбум.төг)	2012 онд санхүүжүүлэх (тэрбум.төг)
1	Баянголын амны орон сууцны "Гандирс" хороололоос Бортолгой хүртэл 5383 м дулааны гол шугамын барилга угсралтын ажил	5.283	1.585	3.698
2	Баянголын амны "Гандирс" хороололоос Бортолгой хүртэл орон сууцны хорооллын 13,6 км дулааны салбар шугам, 10 ш ЦТП-ийн барилга угсралтын ажил	9.502	0.285	9.217
3	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын 10 хэсгийн 13,3 км дулааны салбар шугамын барилга угсралтын ажил	11.300	2.040	4.760
4	Буюнт-Ухаа хорооллын 1 дүгээр хэсгийн 2000 айлын орон сууцны хорооллын ф250-ф69 мм-ийн 1,6 км дулааны шугам, ТП, ЦТП-1-ийн барилга угсралтын ажил (ОССХ)		4.500	
5	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын 10 хэсгийн 10 ш ЦТП-ийн барилга угсралтын ажил	2.259	0.068	2.191
6	Яармаг орон сууцны хорооллын 30 ш дулаан дамжуулах төвийн барилга угсралтын ажил	7.500	0.225	7.275

7	Яармагийн гүүрний хажуу талын орон сууцны хорооллын инженерийн шугам сүлжээний барилга угсралтын ажил	8.600	4.300	4.300
8	7 дугаар хорооллын 12 хэсгийн 12,5 км дулааны салбар шугам сүлжээ, 6 ш ЦТП-ийн барилга угсралтын ажил	7.000	0.210	6.790
9	Монголын үндэсний олон нийтийн радио, телевиз орчмын хорооллын 6 хэсгийн 3,6 км дулааны салбар шугам сүлжээ, 6 ш ЦТП-ийн барилга угсралтын ажил	2.850	0.086	2.765
10	Орон сууцны 14 дүгээр хороололд барих "Зүүн хүрээ", 4 дүгээр хорооны "Баруун хүрээ" цогцолборуудын инженерийн шугам сүлжээний угсралтын ажил	1.500	0.450	1.050
11	Орон сууцны 14 дүгээр хорооллын ф200-700 мм-ийн 3,4 км дулааны шугамыг нэвтрэх сувагт барих, 12 ш ЦТП-ийн барилга угсралтын ажил	5.014	0.150	4.864
12	"Ирээдүй" цогцолбор хорооллын инженерийн шугам сүлжээний барилга угсралтын ажил	11.750	0.353	11.398
13	2А хорооллын "А", "Б" хэсгийн гадна инженерийн шугам сүлжээний угсралтын ажил (Орхон аймаг)	4.720	1.416	3.304
14	Сүхбаатар дүүргийн 1 дүгээр хороо, Чин ван Шагдаржавын гудамж 3-ын орон сууцны инженерийн шугам сүлжээ	0.285	0.086	0.200

15	"Солонго" хорооллын гадна дулааны шугам өргөтгөх, 43.53 ГКал/цагийн ачаалалтай дулааны шугам барих	1.049	0.315	0.734
16	"Солонго" хорооллын гадна цахилгааны 35/10 кВ-ын дэд өртөө, 10 кВ-ын 19.544 км кабель, хуваарилах байгууламж 2х630-ийн 16 ш, 0.4 кВ-ын 5.2 км кабель шугам барих	5.449	0.216	5.231
17	"Берлин эко" хотхоны гадна дулааны шугам Ф32-300 мм-ийн 6690 м гол шугам, 4,3-8,5 Гкал/цагийн хүчин чадалтай халаалтын 5 ш шинэ эх үүсвэр барих	27.6	2.0	25.600
18	"Берлин эко" хотхоны гадна цахилгаан 35/10кВ-ын дэд өртөө, 10 кВ-ын 10,6 км кабель, хуваарилах байгууламж 2х800-гийн 1ш, 2х630-ийн 7ш, 2х400-гийн 6 ш ТП, 10кВ-ын 25 км кабель, 8 км гэрэлтүүлгийн кабель шугам барих	8.932	1.0	7.932
19	"Шинэ Зуунмод" хорооллын дулааны цахилгаан станц, гадна дулааны шугам барих	30.5	0.915	29.585
20	"Шинэ Зуунмод" хорооллын гадна цахилгааны 35/10 кВ-ын дэд өртөө, 10 кВ-ын 25,0 км кабель, хуваарилах байгууламж 2х630-ийн 18 ш, 0.4 кВ-ын 10.2 км кабель шугам барих	10.0	0.3	9.700
	ДҮН	161.093	20.501	140.592

Засгийн газрын 2011 оны 149 дүгээр
тогтоолын 2 дугаар хавсралт**ШУУД ГЭРЭЭГЭЭР ГҮЙЦЭТГЭХ ЦАХИЛГААН, ДУЛААНЫ
ЭХ ҮҮСВЭР, ДАМЖУУЛАХ СҮЛЖЭЭНИЙ БАРИЛГА
БАЙГУУЛАМЖИЙН АЖИЛ**

№	Гүйцэтгэх ажлын нэр	Барилга угсралтын ажлын нийт жишиг үнэ (тэрбум.төг)	Үүнээс	
			2011 онд санхүүжүүлэх (тэрбум.төг)	2012 онд санхүүжүүлэх (тэрбум.төг)
1	220 кВ-ын 203,204 ЦДАШ-аас Сонгино дэд станцын хоорондох 220 кВ-ын төмөр тулгууртай хоёр хэлхээт АС-400/51 дамжуулагч утастай, 2 тростой 2.5 км ЦДАШ, мөн 220/110/35 кВ-ын 2х125 МВА чадалтай, 35кВ-ын 2х20 МВар-ын реактортой "Сонгино" дэд станцын барилга угсралтын ажил	17.111	0.513	16.598
2	Сонгино дэд станцаас Эрдэнэтийн 203, 204 шугамын гаргалгаа 220 кВ-ын төмөр тулгууртай хоёр хэлхээт АС-400/51 дамжуулагч утастай, 2 тростой 2.5 км ЦДАШ- ын барилга угсралтын ажил	2.500	0.075	2.425
3	"Баянгол" хорооллын 110/35/10 кВ-ын 2х40 МВА чадалтай дэд станц, Сонгино дэд станцаас уг дэд станц руу татах 110 кВ-ын АС-240/30 дамжуулагч утастай, 2х20 км шилэн кабель бүхий аянгийн тростой ЦДАШ-ын барилга угсралтын ажил	7.490	2.247	5.243

4	<p>"Баянгол" хорооллын дэд станцдаас Монголын үндэсний олон нийтийн радио, телевизийн дэд станц хүртэл 110 кВ-ын АС-240/39 дамжуулагч утастай, 2х19 км шилэн кабель бүхий аянгын тростой ЦДАШ-ын барилга угсралтын ажил</p>	3.347	1.004	2.343
5	<p>Шинэ Яармаг хорооллын 110/35/10 кВ-ын 2х40 МВА чадалтай компьютерийн хяналт удирдлагын системтэй дэд станц. Сонгино дэд станцдаас уг дэд станц руу татах 110 кВ-ын АС-240/39 дамжуулагч утастай, 2х14 км шилэн кабель бүхий аянгын тростой ЦДАШ-ын барилга угсралтын ажил</p>	7.300	0.219	7.081
6	<p>Яармагийн гүүр орчмын хорооллын 110/35/10 кВ-ын 2х25 МВА чадалтай компьютерийн хяналт удирдлагын системтэй дэд станц. Шинэ Яармаг хорооллын дэд станцдаас Зайсангийн дэд станц руу татах 110 кВ-ын АС-240/39 дамжуулагч утастай, 2х17 км шилэн кабель бүхий аянгын тростой ЦДАШ-ын барилга угсралтын ажил</p>	7.138	0.214	6.924

7	Шлео хотын төв 110/35/10 кВ-ын 2х25 МВА чадалтай дэд станц. Сонгино дэд станцаас уг дэд станц руу татах 110 кВ-ын АС-240/39 дамжуулагч утастай, 2х9 км ЦДАШ	6.023	0.181	5.842
8	ДДС-4-ийг түшиглэн уур-усны дулаан солилцуулагч бүхий дулааны дэд станц барих	12.000	3.600	8.400
9	Баянголын амны дулаан хангамжийн ГҮ зэлжийн барилга угсралтын ажил	2.950	0.885	2.065
10	Баянголын амны хорооллын цахилгаан хангамжид зориулан 10 кВ-ын түгээх сүлжээнд ойролцоо тооцоогоор 13,0 МВт чадлын хэрэглээг хангах 10 кВ-ын ХБ 3 иж бүрдэл, 2*400кВА чадалтай ТП 33 иж бүрдэл, 59,9 км урт 10 кВ-ын кабель шугамын ажил	5.525	0.166	5.359
11	Буюнт-Ухаа хорооллын цахилгаан хангамжид зориулан 10 кВ-ын түгээх сүлжээнд ойролцоо тооцоогоор 9,9 МВт чадлын хэрэглээг хангах 10 кВ-ын ХБ 2 иж бүрдэл, 2*400кВА чадалтай ТП 25 иж бүрдэл, 33,0 км урт 10 кВ-ын кабель шугамын ажил	6.274	0.188	6.086
12	Яармаг орон сууцны хорооллын 8,5 км дулааны гол шугам сүлжээний барилга угсралтын ажил	6.544	0.196	6.348

13	Шинэ Яармаг хорооллын цахилгаан хангамжид зориулан 10 кВ-ын түгээх сүлжээнд ойролцоо тооцоогоор 14.3 МВт чадлын хэрэглээг хангах 10кВ-ын ХБ 3 иж бүрдэл, 2*400кВА чадалтай ТГ 36 иж бүрдэл, 37,6 км урт 10 кВ-ын кабель шугамын ажил	7.656	0.230	7.428
14	14 дүгээр хорооллын цахилгаан хангамжид зориулан 10 кВ-ын түгээх сүлжээнд ойролцоо тооцоогоор 22.0 МВт чадлын хэрэглээг хангах 10 кВ-ын ХБ 8 иж бүрдэл, 3*240кВА чадалтай ТГ 28 иж бүрдэл, 28.0 км урт 10 кВ-ын кабель шугамын эхний ээлжийн ажил	4.340	0.130	4.210
15	Зүүн 4 замаас Офицеруудын ордон хүртэл ф300 мм-ийн 1,8 км дулааны 2 дугаар магистрал шугамын өөрчлөлт, шинэчлэлтийн ажил	1.530	0.459	1.071
ДҮН		97.730	10.307	87.423

Засгийн газрын 2011 оны 149 дүгээр тогтоолын 3 дугаар хавсралт

**СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТААР ГҮЙЦЭТГЭХ ЦЭВЭР, БОХИР
УСНЫ ШУГАМ СҮЛЖЭЭНИЙ БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖИЙН
УГСРАЛТЫН АЖИЛ**

№	Гүйцэтгэх ажлын нэр	Барилга угсралтын ажлын нийт жишиг үнэ (тэрбум.төг)	Үүнээс	
			2011 онд санхүүжүүлэх (тэрбум.төг)	2012 онд санхүүжүүлэх (тэрбум.төг)

1	Баянголын амны орон сууцны хорооллын цэвэр усны 10 хэсгийн 13,6 км салбар шугамын барилга угсралтын ажил	2.270	0.068	2.202
2	Баянголын амны орон сууцны хорооллын бохир усны 10 хэсгийн 11,9 км салбар шугамын барилга угсралтын ажил	4.030	0.121	3.909
3	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын цэвэр усны эх үүсвэр 20 ш гүний худаг, V=2800x2 м3-ийн 2 ш усан сан, насос станцын барилга угсралтын ажил	7.000	2.100	4.900
4	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын цэвэр усны эх үүсвэрээс насос станц хүртэл D 400 мм-ийн 2863 м хос шугам, насос станцаас кольцо шугам хүртэл 546 м, нийт 3884 м шугам хоолой барих	5.000	1.500	3.500
5	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын цэвэр усны ф315 мм-ийн 10031,2 м, ф110 мм-ийн голчтой 70 м кольцо шугам, 14,9 км салбар шугам барих	3.302	0.440	0.902
6	Буюнт-Ухаа хорооллын 1 дүгээр хэсгийн 2000 айлын орон сууцны хорооллын ф200-ф89 мм-ийн 1,9 км халуун, хүйтэн усны шугамын барилга угсралтын ажил (ОССК)		2.050	
7	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын бохир усны 10 хэсгийн 16,2 км салбар шугамын барилга угсралтын ажил	3.167	0.045	1.472
8	Буюнт-Ухаа хорооллын 1 дүгээр хэсгийн 2000 айлын орон сууцны хорооллын ф300-ф150 мм-ийн 1,8 км бохир усны шугамын барилга угсралтын ажил (ОССК)		1.650	

9	Буюнт-Ухаа хорооллын 1 дугаар хэсгийн 2000 айлын орон сууцны хорооллын 600-700 үйм сувагчлалаар холбооны шугамын угсралт, захий эзлэхийн ажил (ОССК)	0.100	0.004	0.096
10	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын бохир усны даралттай ф200 мм-ийн 2242 м хос шугам, ф200 мм-ийн 2820 м шугам, ф160 мм-ийн 1042 м шугам, 2 ш насос станц барих	6.000	1.800	4.200
11	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын 20000 м3 бохир ус цэвэрлэх байгууламж барих	34.100	1.364	32.736
12	Буюнт-Ухаа орон сууцны хорооллын цэвэрлэх байгууламжийн бохир усны шугам 1.0 км, дулааны шугам 1.1 км, цэвэрлэх ТП, цэвэрлэх 3150 м шугамын барилга угсралтын ажил	5.000	0.200	4.800
13	Яармаг орон сууцны хорооллын 9.5 км цэвэр усны шугам, 30 насос станцын угсралтын ажил	3.460	0.104	3.356
14	Яармаг орон сууцны хорооллын 9.5 км бохир усны шугам, бохир усны насос станцын барилгын ажил	1.680	0.050	1.630
15	7 дугаар хорооллын 12 хэсгийн 12.5 км цэвэр усны салбар шугам сүлжээний зураг төсөл, угсралт	1.125	0.034	1.091
16	7 дугаар хорооллын 12 хэсгийн 22.95 км бохир усны салбар шугам сүлжээний барилга угсралтын ажил	2.633	0.079	2.554
17	Монголын үндэсний олон нийтийн радио, телевиз орчмын хорооллын 5 хэсгийн 8.2 км цэвэр усны салбар шугам сүлжээний барилга угсралтын ажил	1.041	0.031	1.010

18	Монголын үндэсний олон нийтийн радио, телевиз орчмын хорооллын 6 хэсгийн 7,75 км бохир усны салбар шугам сүлжээний барилга угсралтын ажил	0.950	0.029	0.922
19	Орон сууцны 14 дүгээр хорооллын ф100-300 мм-ийн 3,7 км цэвэр усны шугам, 12 ш насос станц, усан сэнгийн барилга угсралтын ажил	2.168	0.065	2.103
20	Орон сууцны 14 дүгээр хорооллын 3,8 км бохир усны шугам сүлжээний барилга угсралтын ажил	0.755	0.023	0.732
21	"Солонго" хорооллын гадна цэвэр усны шугам өргөтгөх, бохир усны гол шугам барих	0.238	0.072	0.166
22	"Барлин ако" хотхон хорооллын гадна цэвэр, бохир усны гол шугам, 2х500 м3-ийн багтаамжтай 2 ш усан сан барих	3.2	0.5	2.700
23	"Шинэ Зуунмод" хорооллын цэвэр усны эх үүсвэр, гадна цэвэр усны эх үүсвэр, гадна цэвэр, бохир усны шугам, цэвэрлэх байгуулалт барих ажил	60.0	1.8	58.200
24	4200 м3 хүчин чадалтай цэвэрлэх байгууламжийн өргөтгөл, шинэчлэлтийн ажил (Ховд, Жаргалант)	1.500	0.450	1.050
25	Хотын төв доторхи цэвэр усны 2,4 км, Шинэ хорооллын цэвэр усны 3 км, дулааны ф300 мм-ийн 560 м, ф250 мм-ийн 500 м, ф200 мм-ийн 500 м, ф350 мм-ийн 1000 м хос шугамын шинэчлэлтийн эхний ээлжийн ажил (Архангай, Цэцэрлэг)	1.020	0.031	0.989
	ДҮН	149.829	14.609	135.220
	Сум дундын төсөл	50.000	20.000	30.000
	НИЙТ ДҮН	199.829	34.609	165.220

Засгийн газрын 2011 оны 149 дүгээр
тогтоолын 4 дүгээр хавсралт

**БУЯНТ-УХАА ХОРООЛЛЫН 1 ДҮГЭЭР ХЭСЭГ, ЯАРМАГ,
ШИНЭ ЯАРМАГТ БАРИГДАХ, ЗЭЭЛЭЭР ОЛГОХ ОРОН
СУУЦНЫ ХОРООЛОЛ**

№	Барилга байгууламжийн нэр	Барилга угсралтын ажлын жижиг үнэ (тэрбум.төг)	2011 онд санхүүжүүлэх (тэрбум.төг)
1	Буюнт-Ухаагийн 2000 айлын орон сууц-1 төсөл	68.3	68.3
2	Яармагийн гүүрний хажуу дахь 2000 айлын орон сууц барих	20	20
3	Шинэ Яармагийн 1500 айлын орон сууц, дэд бүтцийг барих	52.9	52.9
	ДҮН	141.2	141.2

Хаяг:

"Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн редакци,
Улаанбаатар-12, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turin_medecele@parliament.mn

Утас: 262420, 329612

Хэвлэлийн хуудас: 3

Индекс: 14003

